

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. Quid diuinum Deo exemplar, & ideæ propria est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

causæ efficientis reducatur: quia, etsi, tam meritum, quam exemplar intentionaliter solum, ac non, nisi media sui cognitione, ad suos effectus moueant; aut merita non, nisi absolute existentia, & præexistentia physice prioritate naturæ ad præmium mouent, cum quo pugnata præmio, vel meritum eius, vel principia præsupposita ad meritum posse causari. At verò exemplaris, seu ideæ existentia absoluta, & realis præsentia non requiritur, ut idealiter eius effectus ab ipsa, ad cuius normam, & secundum ipsam procedat; sed satis est, ut intentionaliter, & in cognitione, quemadmodum finis præsentetur: quæ sanè præsentia creaturæ possibilis respectu sui ipsius absolute faciendæ, vel factæ procudubio competit: nec magis ad amulum imago, & imitatio ex cogitari potest quam identitatis omnimoda cum suo exemplari intentionaliter præsentato: qualis est rei factæ ad seipsam cognitam, & præsentatam, seu re præsentatam ut possibilem.

10. Contra primo: quia Augustinus recitatus num. 3. ver. med. & Anselm. num. 4. sub initio absolutam existentiam, & præsentiam exemplaris, & ideæ in se, etsi eius etiam cognitionem, requiritur illis verbis: *non enim quidquam extra se possum intrinsecus utique absolute, & in se possum, & præsentis, nam faciendum in statu possibilitatis intentionaliter præsentis, & cognitione præsentatum Deo non ignorabat Augustinus: solamque negabat in se actu præsentem Deo adesse reales illas & abstractas formas, & ideæ Platonis, quas impugnat: ac proinde ad diuinum aliquid actu in se præsentis quod inueneretur, recurrit, ut exemplar diuinum inuenerit, ut Anselmus: non aliunde formam, seu exemplar à diuina substantia compactum dixit, quæ absolutam exemplaris in se actualem existentiam sonant: quare etiam pro diuina idea assignanda ad ipsam diuinam substantiam actu in se præsentem, & existentem abiit: quod ipsum recitandi Patres certam. 3. nos docent: ergo ex parte existentie, & præsentie requisita, & à Deo cognoscenda in ideâ, ut suum causet idealiter effectum meritorie portis, quam finali causâ ideâ, & exemplar assimilatur. Contra secundo: quia, etsi sola intentionalis præsentia ideæ requireretur, tamen obiecti faciendi ab ideâ, & exemplari suo requireretur entitatis distinctio ob rationem realem, & verè, ac non fictâ, imitationis: quare non sufficit statuum eiusdem rei, & entitatis diuersitas, ut supra dicebamus. Hoc idem Patres docent præfati Augustinus illis verbis, ut secundum id constitueret, quod constitueret: Vbi duo aperte obiecta distinguuntur: alterum exemplar, suæ id secundum quod constituendum; aliud quod constituendum est secundum illud, suæ exemplaris, & ideæ effectus: & clarius adhuc Anselmus dicens: non aliunde faciendorum compeisse Deum in se ipso formam, vel ea ipsa aliunde compata, id quod sunt, (nimirum quæ faciendâ & futura sunt) peticeret quibus formam, & exemplar, quo res sunt, & in suo esse perficiuntur ab eo, quod ipsæ res sunt, suæ ab ipsarum esse entitatis distinctio: quod identitati entitatis rei absolute futuræ respectu sui, ut possibilis repugnat: quo ostenditur rei factæ ad se ipsam, ut possibilem, non solum perfectissimam, & ad amulum similitudinem esse non posse, sed nec esse posse veram nullam: Et quamvis Sanctus Thomas quæst. 14. ad 1. videatur admittere donum, quæ est in materia attingere similitudinem & imitationem donus, quæ est in mente artificis: quæ non alia esse videtur, quam domus eadem cognita, ut possibilis; tamen non est eadem ut possibilis; sed alia possibilis etiam, & mente suis delineationibus figurata, ut expresse eodem exemplo vsus docuit Augustinus recitandus à nobis certam. 3. num. 1. ex tract. 1. in Ioan. & certe Sanctus Thom. non agit de possibili cognito, sed de exemplaribus creatis, & per participationem ideæ diuinæ, seu primarij exemplaris, talibus secundariis, quæcumque illa sint, & hæc attingere ad similitudinem Dei secundum representationem rationis intellectus à Deo ut domus, &c. Quibus solum docet imitationem exemplaris primarij, quam secundarium creatum (quod in corpore per subordinationem ad primarium tale esse debere merito dixerat) non autem quidquam*

de possibilitate entitatis identitatis effectus idealis (quod suum exemplar imitari verè, & realiter debet) cum ideâ & exemplari suo.

CERTAMEN III.

Quid diuinum Deo exemplar, & idea propria est.

1. Ideam, siue exemplar proprium diuinum, ipsum Deum esse, ex dictis certam. 1. est euidens conclusio: quia nihil Deo extrinsecum, adhuc secundum statum possibilitatis (de quo solum esse queritio possit) consideratum est idea diuina: cum ob summi artificis Dei, ac suæ diuinæ artis perfectionem, & decentiam: tum ob proprij exemplaris essentiam, & naturam: ergo idea proprietatis, diuina aliquid Deo intrinsecum est, ac subinde ipse Deus: id constanter Patres tradunt, Iustin. Mart. orat. exhort. ad gent. post med. laudat Platonem: esse quandam antiquiorem speciem separatam ab ipsa, quæ sensu percipitur: illam etiam rerum exemplar nominare solitus. Deum per hoc exemplar rerum intelligens. Clem. Alex. 4. Strom. versus finem: Merito Plato enim, qui idem contemplatur, dicit videtur esse Deum inter homines: quia nimirum Deum contemplaretur, Euseb. Caes. 11. de præparat. Euang. c. 11. Plura in hanc sententiam ex libro de Republica, & ex Timæo refert, & circa medium, ipsum bonum boni ideam censet Plato, ut sit creatoris idea ipsum bonum summum, & creatis bonis antiquius prius, & primum, nempe Deus: eodemque sensu Platonem intelligit libro de eius placitis apud Eusebium ibidem Didymus, cuius hæc verba: est autem idea perpetua substantia causa, & principium, ut singularia talia sint, qualis est ipsa: & quemadmodum primitiua sensibilibus exemplaria ad hæc corpora præcedunt: sic, quæ omnia in se ipsa continet, pulcherrima, & aque perfectissima, huius mundi exemplar est: ad quam à creatore Deo ab inuenera substantia mundus simile formatus. Sicque Iustinus, & Augustinus Platonem intelligunt: in eandem de diuinis ideis sententiam consentiunt Cicero 1. Tullianar. ac de Oratore, & Seneca epist. 68. & quamquam Platonem primum eius vocis ideam inuentorem fuisse refertur Augustinus quæst. 46. ex octoginta tribus; tamen rem ipsam ex Socrate, & Moysè didicisse testatur, & quoad nominis inuentionem, idem censet Augustinus. 7. de Ciuit. cap. 28. circa med. ut Varro obseruat, & Viues ad eum locum: atque eandem fuisse de ideis Deo identificatis sententiam Philonis, & Hebræorum à Moysè edoctorum docet Eusebius cap. 12. init. expressius, ut infra referemus: & citato cap. 11. Didymum de recitatis proximè sic laudans. Hæc didymus ex sententia Platonis: quæ omnia multis alijs sapientissimis ille Moyses, à quo hæc isti detorserunt breuissimè conscripsit, & cap. 12. fine. Hæc latius diximus, ut ostendamus ideam animalium in intelligibili mundo posita, à quibus sensibilia ista secundum Platonem creatur, ab Hebræorum scriptura esse derivatas. Cui consentit Elias Creten. seu potius Billius ad orat. 33. Nazian. num. 31. Clithouxus in 1. Damasceni cap. 12. post med. Socratem & Platonem ideæ rationem ex Moysè didicisse.

2. Dionys. 5. de diuin. nominibus: exemplaria dicimus esse essentia rerum effectrices rationes quæ in Deo conuinctæ ante fuerunt, quas scripta diuina prædestinationes appellant, id est præsignationes, & prælineamenta rerum, non, prout prædestinationis vox Theologis sonat) diuinaque, ac bonas voluntates, quæ constituunt, & faciunt omnia. Postremis hæc verbis exemplaria diuina in actu exercito, siue idealiter actu operantia, res ipsas, & effectus suos explicuit, ut patet & eiusdem capituli commentario, hæc Sanctus Maximus apud Albertum 1. p. q. 55. memb. 2. sub injt. causa primordialis sunt principia, quæ grati ideæ vocant.

Bbb 3 cant

ant: hoc est species, & formas aternas, & incommutabiles rationes, secundum quas, & in quibus visibilis mundus formatur, & regitur: interius: Hae formas, siue ideas Dionysius, ceterique sancti appellant per seipsam bonitatem per se ipsam essentiam, per se ipsam vitam, Subinferius, Nulla siquidem virtus, siue generata, siue specialis in natura rerum invenitur, qua à primordialibus causis inassimilabili participatione non procedat. Plura fragmentaria ex Dionysio refert Ciparilhot, Decad. 5. c. 4. ante med. Rursus Dionys. c. 7. inter princip. & med. ait: Dei nos habere notitiam ex rerum omnium descriptione: ut, quae ab eo prolata sunt in lucem & imagines quasdam similitudines quae diuinorum eius exemplarium in se contineant.

3. Iustinus Martyr iterum orat, exhort. ad gent. errorem Platonis memoratum certam, 2. num. 3. cuiusque occasionem referens in communem hanc Patrum sententiam scripsit his verbis: Scribit Moyses Deum sic ad ipsum locutum de suo tabernaculo, & facies mihi tabernaculum per omnia simile exemplari, quod in mente praescriptum ostendi tibi. Ac rursus paulo post sic: utique facies iuxta formam, quam in mente ostendi tibi. Hae scripta nactus Plato, postquam diligenter pensauit, ita, ut debuit, existimauit esse quandam antiquiorem speciem separatam ab ista, quae sensu percipitur: illam etiam rerum exemplar nominare solitus, quoniam Moyses littera sic loquuntur de tabernaculo iuxta speciem in mente indicatam tibi sic facies, illud. Ad eundem modum de terra caelo homine in errorem lapsus videtur: quia non Deum ipsum, sed extrinsecum, & creatum ipsi mundi exemplar, (sicuti & Moysi tabernaculi exemplar) Deo fuisse putauit, consonat Boetius 3. de consolat. metro 9. Deum sic alloquens. Tu cuncta super no ducis ab exemplo: pulchrum, pulcherrimus ipse mente gerens, pende, superno ab exemplo, quod Deus solum est: nam reliqua creatura superna minime exempla, siue exemplaria sunt. Clem. iterum Alex. 6. Strom. Mundum philosophia barbara (in eo non barbara ipsi, sed sapiens) alium intelligibilem, alium sensibilem censet: alterum primum alterum boni exemplaris imaginem, & lib. 4. Strom. tribus paginis ante finem. Mens est locus idearum, mens autem Deus est, dixerat.

4. Damascenus orat. 1. de imaginibus. Sunt in Deo imagines, & exemplaria rerum, quae ab ipso futurae sunt: Subinferius: Non aliter antiquam fierent, erant expressa, quam si quis volens deum adiscere, prius imaginem, & formam ipsius in animo effingit, cogitationeque completitur, & 1. de fide c. 12. post med. in Deo constituit, imaginem, cuius exemplum, & expressio in praed. finito tempore fit. Anselmus praeter recitatum eius testimonium certam, 2. num. 4. ad rem hanc luculentissimum scribit. c. 8. Monol. circa finem, Nullo pacto fieri potest aliud rationaliter ab aliquo, nisi in facientis ratione precedat aliquid rei faciendae quasi exemplum, (siue, ut aptius dicatur) forma, vel similitudo, aut regula. Patet itaque, quoniam prius, quam fierent, vniuersa erant irratione summa natura quid, aut qualia, aut quomodo futura essent. Illam vero rerum formam, & similitudinem, & exemplum praecognitum ad creaturas faciendas ipsum Deum aeternum esse probat c. 9. & 10. praeterim verbis citato loco à nobis datis. Sed Damasceni plura, & Anselmi testimonia (sicuti & Patrum aliorum) dabimus cert. 4. vbi an in diuina scientia formaliter, an in aliis Deo intrinsecis idea diuina consistat: examinabimus, quidquid enim ex Deo intrinsecis ideae diuinae rationem habere Patres asserant praesenti Conclusioni aperte adstipulantur.

5. Tam multus in hac veritate stabilienda fuit Augustinus ut omnia eius testimonia proferre prolixum sit. Tota enim quaest. 46. ex octoginta tribus pluries illam (praeter celebre illud testimonium ex eadem quaestione recitatum. Certam, 2. num. 3.) statuit, sub eius init. ait: ideas latine possumus, vel formas, vel species dicere, ut verbum è verbo transferre videamur: Si autem rationes eas vocemus ab interpretandi quidem proprietate discedimus. Rationes enim Graeci λόγοι appellantur, non ideas: sed tamen, quisquis hoc vocabulo uti voluerit

à re ipsa non errauit, sunt namque ideae principales forma quadam, vel rationes rerum stabiles (quae nec diutiorum statuum capaces,) atque incommutabiles: Deus autem solus diutiorum statuum incapax & incommutabilis, est, vel. fin. Rationes principales quae intuetur creator. Ideas appellat, & sine concludit: hae ideas, siue formas, siue species, siue rationes, licet vocare: ac iterum principales, & originales formas nominat: atque ideas esse (Continencia eius, seu continua verba sunt) principales formas, & rationes rerum stabiles quae ipsa formatae non sunt, ac per hoc aeternae, ac semper eodem modo se habentes, quae in diuina intelligentia continentur. Addit nisi visione beata videri non posse, & eorum necessitatio participatione fieri, ut si quidquid est, & 6. de Trinit. c. ultimo: verbum perfectum, cui non desit aliquid, & ars quadam omnipotentia & sapientia Dei plena omnium rationum viuens, & incommutabilis, & omnes unum in ea, siue ipsa unum de uno, cum quo unum ibi nouit omnia Deus, quae fecit per ipsam, & 11. de Ciuit. c. 29. sine ait: creaturas, in verbo Dei habere causas, rationesque suas id est secundum quas facta sunt in commutabiliter facientes, & 1. Retract. ait: mundum intelligibilem à Platone positum, siue ideam esse rationem sempiternam, atque incommutabilem, quae fecit mundum visibilem quam, qui esse negat, sequitur, ut dicat, Drum irrationabiliter fecisse quae fecit, quod totum dixerat etiam cit. q. 46. post medium immediatè, ad verba exinde à nobis recitata cert. 2. num. 3. Plura ex ipso dabimus num. 7. & certam, 4. in sententiam eandem.

6. Nec tantum Patrum consensus, nisi scripturae imitetur esse posset, Primum sacrae paginae testimonium est ex Genes. Faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram, vbi & homo ad Dei imitationem, & similitudinem, ac imaginem factus: Deusque eius exemplar, & idea asseritur, ut approbat Eusebius supra recitatus Didymum laudans 11. praep. cap. 11. verbi finem, & capite 12. initio Philonem super eo probans, & eius verba ad eum locum recitans, si quis voluerit significatioribus, uti verbis, nihil aliud intellectualem dicit esse mundum, quam Dei iam creatis verbum. Nihil enim aliud cuius illa intellectualem est, quam creatoris ratio creati imitantis: quod dogma Moysis, non meum est. Apertè namque scribit ad imaginem Dei hominem esse formatum: quod si pars mundi imago imaginis est, vniuersalis iste mundus sensibilis ad exemplar diuinae imaginis factus est. Primitiuum ergo significatum, quod intellectualem mundum appellamus, ipsum exemplar est. Primitiua idea idearum omnium Dei verbum: siueque intelligit Philo iniuria illud Genes. in principio creauit Deus caelum & terram: ut sensus sit, in verbo suo: solumque defuerit illi mysterij Trinitatis expressa fides, & cognitio, ut eum plurius Patribus non dixerit in fine.

7. Secundum testimonium sit ex illis Ioan. 1. verbis, iuxta Augustinum, & aliorum Patrum dispositionem, quod factum est in ipso vita erat. Ad quae Augustinus tractat. 1. in Ioannem inter alia ad rem hanc: facta est terra, sed ipsa terra, quae facta est, non est vita, est enim in ipsa sapientia spiritaliter ratio quadam, quae terra facta est, haec vita est. Subdit exemplum. Faber facit arcam. Primum in arte habet arcam: si enim in arte arcam non haberet, non esset unde fabricando illam proferret: sed arca, sic est in arte, ut non ipsa arca sit: quae videtur oculis, in arte inuisibiliter est in opere visibiliter. Subinferius, Arca in opere non est vita, arca in arte vita est, quia viuunt anima, artifice. Quem locum similiter explicat 5. de Genesi ad lit. c. 14. 15. & 16. & init. capitis 15. inde inferit in qua vita vidit omnia, quando fecit: & sicut vidit ea, quae vita vidit omnia, quando fecit: & sicut vidit ea, ita fecit, non praeter seipsum videns, sed in seipso. Et apud ipsum author Dialogi 65. quaest. 1. q. 16. sub initio quam ad eum locum, & eius interpretationem tradunt etiam Beda, Rupertus, & S. Thom. qui etiam 1. p. quaest. 18. a. 4. Magist. 1. d. 36. c. Propter ea vbi S. Bonavent. art. 2. quaest. 1. Alex. 1. p. quaest. 23. metaph. 4.

metaph. 4. art. 1. §. 4. Albert. 1. part. quæst. 55. metaph. 2. art. 3. post med. est etiam interpretatio Anselmi hinc cap. 34. & init. cap. 35. Monolog. ubi questionem distulit, an creatura melius, veriusque in se sit in suis ideis quam in seipsis: asserens melius, veriusque in se, quam in nostris creatis ideis etiam esse; at melius veriusque, quam in seipsis esse in ideis diuinis concludit verbis hinc: *Cum ergo constet, quia omnis creatura substantia, tanto verius est in verbo, & intelligentia creatoris, quam in seipsa, quanto verius existat creatrix, quam creata essentia, quomodo comprehendat humana mens cuiusmodi sit illud dicere, &c.* Scio Græcos Patres aliter textum Iohannis dispungere: & sine ipso factum est nihil quod factum est, ut alia deinceps clausula & sententia plena sit: in ipso vita erat: nec improbabilem proinde esse eam disputationem: id autem solum efficienti sententia nostræ certam, & infallibilem ex contextu collectionem non esse; non autem non esse valde probabilem, & ex dictorum Patrum, & Scholasticorum mente apertissimam: sita verò disunctio textus probatur, probandaque fit sacrorum interpretum quæstio est aneps.

8. Tertius scripturæ locus ex 11. ad Hebræos ubi Paulus fide intelligimus aptatam esse saculo verbo Dei, ut ex inuisibilibus visibilia fierent: quem locum sic interpretatur ibi Anselmus, ex inuisibilibus facta sunt visibilia, id est ex intellectu mundi visibilibus: inuisibilibus enim mundus in sapientia Dei erat: & ad illius imitationem factus est iste visibilis, quam interpretationem huius loci tanquam Augustini refert, & sequitur glossa ordinaria apud quem tamen expressa super eo loco non extat: sed virtute quidem eius interpretatio est cum 1. Retrahit visibilibus, & inuisibilibus mundi Platonicæ huius idearum meminerit, ac locutionem probauerit, atque inuisibilem intra Deum esse docuerit in suaque sapientia, ut num. 6. aiebat: est autem expressa interpretatio S. Thom. ibi lect. 2. & sanè vox aptata, consonantiam, & correspondentiā seculorum Dei verbo propriam imaginis cum sua idea, & exemplari suis expremit: cum autem id fide à nobis intelligi Paulus dicat: idque, ut, quomodo, visibilia ex inuisibilibus esse declararet; & ostendat: aptissima, & interpretatio videtur: ac subinde ex eo testimonio magnopere præsentem nostram Patrum, & Theologorum conclusionem firmari.

9. Opportune hic obiectioni illi semel propositæ certam. 1. numer. 1. rati. 2. & certam, num. etiam, 1. rati. 1. respondebo: cum eius solutionem huc (ad locum nimirum proprium) remiserim: fatemur imitationem creaturæ, vel factæ, vel faciendæ. ut imaginem creatoris ad amulsum, ut aiunt, exæquatamque cum Deo similitudinem, neque esse, neque usquam posse: ceterum neque viliam esse posse rei factæ, vel faciendæ cum seipsa, ut possibilibus, ut contendebatur ab aduersariis certam. 2. numer. 1. quia nihil sui ipsius imago, & imitatio (presertim realis, ut effectus cum suo exemplari) esse valet, sibi que verè simile: sed neque cum diuina cognitione rei factæ, vel faciendæ maior similitudo est, (ut hic, ne iterum certam. 4. eadem suboriatur obiectio, præcidatur) quam cum diuinis reliquis: si quidem è conceptu suo inuisibilibus infinita, & omniscientia est, ut sepe vidimus: quare, & excellens imitatio quodvis obiectum creatum, imò & creata omnia obiecta in ratione suæ formalis, & intrinsecæ representationis, cui proinde nequeant creata cuncta, nisi per infinitam defectionem assimilari. Hoc igitur ab omnibus admittendo, atque à me admissio, aliorumque multis minus solidis, & perspicuis subtilitatibus, nego propterea diuina prædicata Deumve à rationis perfectissimam, summamque exemplaris excludi, aut artificis summi à Deo prærogatiuam. De ratione enim summi exemplaris diuini est vniuersalitas, & omnitemporalitas, & diuinæ scientiæ omniscientiam, & virtutis diuinæ actiue, adeoque dignæ esse Omnipotentiam, quin alicuius obiecti scientia, vel creati effectus potentia, nisi obiectorum, & creatorum omnium scientia, & potentia diuina sit, esse vllatenus possit. Quod autem ex adeo superexcellenti, atque in-

finite per excessum distanti à creaturis exemplari limitate, ac minutula entitatis, & perfectionis creaturam Deus, in suo quaque genere, perfectam, & absolutam efformet, non artis, artificisve defectus & imperfectio est, sed summa proprietasque artis, & artificis diuini perfectio, & commendatio.

10. Artificum creatorum mille obuiis exemplis demonstratur. Hominem siquidem in eadem mensura, & proportionem, qua, vel homo, vel Originale, & exemplar est imaginem prius similem depingere, vulgaris adhuc pictoris est; at verò breuiori tabula, aut breuissima illius transumptum perfectum exprimere, artis est non vulgaris. At ex vi iam hominis idea qualis puer ille fuerit depingere multo sane accuratioris artis & artificis est. Hinc insignis ille sculptor cum clis vetusti sui saculi artificibus admirationi fuit, quod nauim tam exiguo eboris frustulo cum supellectili omni descripsit, ut totum opus musca expansis alis obtegeret: atque per exigua illa Christallina Archimedis Sphæra, in qua nihil non amplissimæ Cælestis fuerit figuratum, quam Iupiter ipse, & suæ, & deorum artis parua dicitur conuicium, apud Claudiani epigrammate sui operis fine. Phidias item, quod breui Scuto Gigantomachias, & Amaconomachias omnes figuravit: & magis ad rem nostram de totius mundi imagine à Deo in homine expressa, qui propterea Microcosmos, siue paruum mundus, nominatur, aiebat Philo ita à Deo effectum: *quemadmodum Colossorum magnitudines in exiguo expringuntur annulo.* Sic ergo, qui infinitas illas entitatem, substantiam, & perfectionem diuinam pro cuiusque limitate, & minutula creaturæ modulo, & capacitate, ita à Deo depictas (ut sic loquar) & sculptas in creaturarum formatione videat, ut per eas author Deus mentibus nostris fere ad conspectum ingeratur (iuxta illud ad Rom. 1. num. 20. *inuisibilia enim ipsius à creatura mundi per ea, quæ facta sunt intellecta, conspiciuntur, sempiterna quoque eius virtus, & diuinitas, ita ut sit inexpressibiles* (Philosophi) non poterit non diuinam artem, summamque artificem ipsarum Deum mirari; nec tamen poterit demerari.

CERTAMEN IV.

Quid diuinum idea, & exemplar, & quorum obiectorum Deo sit, statuitur.

Instaurandum hic prælium cum Doctoribus citatis certam. 1. numer. 1. asserentibus ideam, & exemplar vniuersum non in obiecto aliquo, sed in cognitione formali, qua scilicet obiectum artifice formaliter representat consistere. Hanc enim generalem doctrinam, ut Deo ideam propriam, ipsi iuxta Patres intrinsecam & re ipsa identificatam, (cuiusmodi eius scientia est) designarent, excogitauerunt: & quamquam generalis illius doctrinæ fundamenta à ratione partim certam. 1. num. 2. partim certam. 3. à numer. 9. disseceimus; tamen quæ specialia, quoad diuinas ideas apud Patres pro his Doctoribus legauit genuino sensu, minime nobis aduerso, explicanda hic erunt. Et primo Dionysius recitat certam. 3. num. 2. initio ubi ideas, & præfinitiones, & prædestinationes à scriptura diuina nominatas ait, quem his laudat, & sequitur Damascenus Orat. 1. de imaginibus pag. 3. *Has imagines, & hac exempla præfinitiones appellat Sanctus ille Dei munere diuinitus in rebus considerandis, & explicandis excellentissimus Dionysius: omnia enim ab illo præfinita, & sine ulla commutatione futura in eius Consilio non aliter, antequam fierent, erant expressa, quam si quis vellet domum adificare, prius imaginem, ac formam ipsius in animo effingit, cogitationeque complectitur, & 1. lid. cap. 12. post med. intuetur omnia, priusquam deducant*